

Samhällsvetenskapsprogrammet

UPPFÖLJNING AV GYMNASIESKOLAN 2019

Denna publikation är ett utdrag ur Skolverkets rapport "Uppföljning av gymnasieskolan 2019". Rapporten publiceras årligen och finns i sin helhet i Skolverkets publikationsdatabas.

Förklaringar och definitioner av måtten i tabellerna finns i Skolverkets rapport "Uppföljning av gymnasieskolan 2019".

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri PDF från Skolverkets webbplats: skolverket.se/publikationer

Grafisk produktion: AB Typoform
Omslagsbild: Getty Images

Skolverket, Stockholm 2019

Samhällsvetenskapsprogrammet

Efter examen från samhällsvetenskapsprogrammet ska eleverna ha kunskaper för högskolestudier inom ett brett samhällsvetenskapligt område. Programmet har tre inriktningar: *beteendevetenskap, medier, information och kommunikation* samt *samhällsvetenskap*.

Elever på programmet

Programmet är alltså det största programmet. Hösten 2018 var det 19 722 elever som påbörjade studier på programmet. Totalt är det under innevarande läsår 56 710 elever som läser på programmet.

Andelen elever som är kvar på programmet efter ett år är 93 procent. Andelen som slutfört gymnasieutbildningen med examen från samma program 75 procent. De flesta elever som har lämnat programmet efter ett år har lika stor andel gått till ett annat högskoleförberedande program som till ett yrkesprogram. De elever som har lämnat programmet efter två år har i något större utsträckning gått till ett yrkesprogram.

Av de elever som påbörjade programmet 2015 är det 84 procent som har slutfört en gymnasieutbildning med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng tre år senare. Av dessa är det 77 procentenheter som har fullföljt med examen. Av de elever som slutförde programmet 2018, oavsett startår, med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng var det 90 procent som slutförde med examen. Det var 18 procent som läste utökad program.

Av den andra kullen elever som lämnade programmet med examen var det ett år efter avslutade studier 26 procent av ungdomarna som hade en etablerad position på arbetsmarknaden medan 39 procent var studerande.

Tabell 117. Elever på samhällsvetenskapsprogrammet.

	Läsår 2011/12	Läsår 2012/13	Läsår 2013/14	Läsår 2014/15	Läsår 2015/16	Läsår 2016/17	Läsår 2017/18	Läsår 2018/19
Sökande och nybörjare								
Antal förstahandssökande	21 648	20 821	19 353	19 246	18 903	19 083	19 508	20 841
Andel (%) av förstahandssökande alla nationella program	18,1	18,6	18,1	18,2	17,7	17,2	16,8	16,7
Antal nybörjarelever i år 1	19 822	18 859	17 491	17 746	17 130	17 424	17 632	18 519
Andel (%) nybörjare	94,8	93,2	92,9	93,6	93,5	93,7	93,2	94,2
Genomsnittligt meritvärde från grundskolan	230,9	230,8	230,3	232,8	234,5	237,5	240,1	242,8
Andel (%) elever i år 1...								
av hela elevkullen	15,8	16,2	15,7	15,7	14,8	13,3	13,6	14,1
på nationella program	19,2	19,8	19,3	19,6	19,1	18,8	18,6	18,3
på högskoleförberedande program	31	30,9	29,9	29,8	28,6	28,8	27,7	27,6
Antal elever på programmet...								
varav antal elever i år 1	20 949	20 283	18 861	19 010	18 370	18 673	18 973	19 722
varav antal elever i år 2	-	20 275	19 900	18 476	18 595	18 086	18 137	18 677
varav antal elever i år 3	-	-	20 606	20 228	18 806	18 833	18 328	18 311
Totalt antal elever samtliga år	20 949	40 558	59 367	57 714	55 769	55 592	55 438	56 710
Fördelningar								
Andel (%) kvinnor	62,6	63	62,9	63,2	62,7	63,1	63,6	64,2
Andel (%) män	37,4	37	37,1	36,8	37,3	36,9	36,4	35,8
Andel (%) svensk bakgrund	81	80,2	79,6	78,4	77,3	76,1	75,4	75,2
Andel (%) utländsk bakgrund	19	19,8	20,4	21,6	22,7	23,9	24,6	24,8
Andel (%) offentlig huvudman	70,5	71,1	72,1	72,8	72,6	72	71,3	71,0
Andel (%) enskild huvudman	29,5	28,9	27,9	27,2	27,4	28	28,7	29,0
Andel (%) föräldrar med högst gymnasial utbildning	41,9	41,8	41,1	40,8	40	39,5	38,6	37,5
Andel (%) föräldrar med eftergymnasial utbildning	58,1	58,2	58,9	59,2	60	60,5	61,4	62,5

Tabell 118. Elever med registrerad inriktning i år 3 på samhällsvetenskapsprogrammet.

	Läsår 2013/14	Läsår 2014/15	Läsår 2015/16	Läsår 2016/17	Läsår 2017/18	Läsår 2018/19
Totalt antal elever med registrerad inriktning i år 3	19 845	19 975	18 735	18 750	18 256	18 202
Andel (%) av eleverna i år 3	96,3	98,7	99,6	99,6	99,6	99,4
Beteendevetenskap antal elever	8 644	9 752	9 816	10 465	10 316	10 714
Andel (%) av eleverna	43,6	48,8	52,4	55,8	56,5	58,9
Andel (%) av kvinnorna	45,8	51,3	55,4	58,1	60,6	62,1
Andel (%) av männen	39,8	44,4	47,3	52	49,5	53,0
Medier, information och kommunikation antal elever	2 919	2 684	2 293	1 781	1 514	1 297
Andel (%) av eleverna	14,7	13,4	12,2	9,5	8,3	7,1
Andel (%) av kvinnorna	16,5	14,3	12,8	9,8	7,9	7,2
Andel (%) av männen	11,8	11,9	11,4	9,1	9	7,0
Samhällsvetenskap antal elever	8 282	7 539	6 626	6 504	6 426	6 191
Andel (%) av eleverna	41,7	37,7	35,4	34,7	35,2	34,0
Andel (%) av kvinnorna	37,8	34,4	31,8	32,2	31,5	30,7
Andel (%) av männen	48,4	43,7	41,4	39	41,5	40,0

Programmets spridning i landet

Tabell 119. Samhällsvetenskapsprogrammets spridning i landet, år 1.

	Läsår 2011/12	Läsår 2012/13	Läsår 2013/14	Läsår 2014/15	Läsår 2015/16	Läsår 2016/17	Läsår 2017/18	Läsår 2018/19
Antal skolkommuner där programmet finns i år 1	201	202	196	196	194	191	194	188
Antal skolenheter som har programmet i år 1	-	471	462	496	495	480	483	472
varav offentlig huvudman	-	279	279	314	317	305	305	298
varav enskild huvudman	-	192	183	182	178	175	178	174

Elevflöden i programmet

Tabell 120. Andel (%) elever på samhällsvetenskapsprogrammet som avbryter, byter från samt slutför programmet.

		Nyborjare 2011	Nyborjare 2012	Nyborjare 2013	Nyborjare 2014	Nyborjare 2015	Nyborjare 2016	Nyborjare 2017
Antal nyborjare		19 822	18 859	17 491	17 746	17 130	17 424	17 632
Efter ett år	Elever kvar på samma program	90,1	91,1	91,8	91,5	92,2	92,4	93,3
	Bytt till yrkesprogram	3,8	3,6	3,2	3,4	3,2	2,8	2,4
	Bytt till (annat) högskoleförberedande program	3,9	3,4	2,8	2,9	2,6	2,6	2,4
	Bytt till introduktionsprogram	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
	Ej registrerad i gymnasieskolan	1,9	1,8	1,9	2	1,9	2,1	1,7
Efter två år	Elever kvar på samma program	89	90,2	91,1	90,7	91,5	91,9	
	Bytt till yrkesprogram	4,2	3,9	3,6	3,6	3,4	3,0	
	Bytt till (annat) högskoleförberedande program	4	3,5	3	3	2,7	2,7	
	Bytt till introduktionsprogram	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	
	Ej registrerad i gymnasieskolan	2,5	2,2	2,1	2,5	2,1	2,3	
Efter tre år	Andel (%) med examen från samma program	70,7	72	73,1	73,5	74,6		

Tabell 121. Studieresultat och etablering på arbetsmarknaden för elever på samhällsvetenskapsprogrammet.

		Examensår 2014	Examensår 2015	Examensår 2016	Examensår 2017	Examensår 2018
Studieresultat	Antal elever som har avslutat gymnasieskolan på programmet	17 235	17 443	16 412	16 546	16 231
	Andel (%) som har lämnat programmet med examen	90,6	90,2	90,3	90,9	90,2
Ett år efter avslutade gymnasiestudier	Andel (%) etablerade på arbetsmarknaden	20,7	25,9			
	Andel (%) studerande	40,7	38,8			

Tabell 122. Genomströmning för nybörjarelever på samhällsvetenskapsprogrammet ht 2015, resultat efter tre års studier.

	Antal nybörjare ht 2015	Total andel (%) avgångselever	Andel (%) med examen	Andel (%) med studiebevis (ej examen)	Andel (%) som slutfört utbildningen inom samma program	Andel (%) kvar i gymnasieskolan hösten 2018
Nationella program totalt	85 674	82,5	76,1	6,4	79,8	8,0
Högskoleförberedande program totalt	60 242	84,1	77,9	6,3	81,1	7,7
Samhällsvetenskapsprogrammet	17 130	84,1	77,0	7,1	81,5	7,1
Kvinnor	10 849	85,8	80,6	5,2	83,4	6,3
Män	6 281	81,1	70,8	10,3	78,0	8,5
Svensk bakgrund	13 321	85,8	80,4	5,4	83,0	6,9
Utländsk bakgrund	3 802	78,3	65,2	13,1	76,2	8,0
Offentlig huvudman	12 365	84,5	77,7	6,8	82,1	7,1
Enskild huvudman	4 765	82,9	75,2	7,7	79,7	7,1
Föräldrarnas högsta utbildningsnivå						
– eftergymnasial	10 176	85,8	80,4	5,4	83,1	6,8
– gymnasial	6 638	81,9	72,3	9,6	79,5	7,4

Tabell 123. Studieresultat för elever som har avslutat gymnasieskolan på samhällsvetenskapsprogrammet vt 2018.

	Antal elever	Därav: Andel (%) med examen	Andel (%) med studiebevis (ej examen)	Andel (%) med utökad program	Genomsnittlig betygspoäng
Nationella program totalt	81 536	90,4	9,6	30,6	14,3
Högskoleförberedande program totalt	55 568	91,4	8,6	26,1	14,8
Samhällsvetenskapsprogrammet	16 231	90,2	9,8	18,4	14,4
Kvinnor	10 389	92,9	7,1	16,9	15,0
Män	5 842	85,4	14,6	21,2	13,4
Svensk bakgrund	12 556	92,9	7,1	16,9	14,7
Utländsk bakgrund	3 672	80,8	19,2	23,6	13,3
Offentlig huvudman	11 652	90,8	9,2	17,8	14,3
Enskild huvudman	4 579	88,7	11,3	20,0	14,6
Föräldrarnas högsta utbildningsnivå					
– eftergymnasial	9 833	92,7	7,3	18,7	14,9
– gymnasial	6 112	86,3	13,7	17,6	13,6

Kvinnor och män på programmet

Av eleverna på programmet är det 64 procent kvinnor. Andelen har varit stabil sedan 2011. Såväl kvinnor som män väljer i störst utsträckning att läsa inriktningen beteendevetenskap, 62 procent respektive 53 procent. Andelen som läser denna inriktning har ökat sedan 2011. De andra inriktningarna på programmet har minskat sedan 2011. Samhällsvetenskap har minskat från 42 till 34 procent medan medier, information och kommunikation har minskat från 15 till 7 procent.

Av de elever som påbörjade studier på programmet 2015 var det 81 procent av kvinnorna som tre år senare erhöll en examen och 71 procent av männen.

Kvinnor som slutförde sina studier på programmet 2018 med antingen examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng hade till 17 procent läst utökat program. Bland männen var det 21 procent som läst utökat program.

Enskild och offentlig huvudman

Programmet finns på 472 skolenheter i 188 skolkommuner. Det är 37 procent av skolenheterna som har enskild huvudman och 29 procent av eleverna läser hos dessa. Andelen elever som läser hos enskild huvudman har varit relativt stabil sedan 2011 medan andelen fristående skolenheter har minskat något över tid.

Av de elever som påbörjade studier på programmet 2015 var det 75 procent av eleverna hos enskild huvudman som tre år senare erhöll en examen och 78 procent av eleverna hos offentlig huvudman.

För elever som har lämnat gymnasieskolan från programmet hos enskild huvudman 2018 med antingen examen eller studiebevis om 2 500 poäng är det 20 procent av eleverna som har läst utökat program. För elever som slutfört programmet hos offentlig huvudman är det 18 procent som har läst utökat program.

Svensk eller utländsk bakgrund

Det är 25 procent av eleverna på programmet som har utländsk bakgrund. Andelen har ökat sedan 2011. Det är en större andel av eleverna med svensk bakgrund, 80 procent, som lämnar gymnasieskolan med examen tre år efter påbörjade studier på programmet än elever med utländsk bakgrund, 65 procent. För de elever som slutförde sin gymnasieutbildning på programmet 2018 med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng var det 17 procent av eleverna med svensk bakgrund som hade läst utökat program. För elever med utländsk bakgrund var det 24 procent som hade läst utökat program.

Föräldrar med gymnasial eller eftergymnasial utbildning

Det är 63 procent av eleverna på programmet vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning. Andelen har ökat sedan 2011 då den var 58 procent. Det är en större andel av eleverna vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning, 80 procent, som lämnar gymnasieskolan med examen tre år efter påbörjade studier på programmet än elever vars föräldrar som högst har en gymnasial utbildning, 72 procent. För de elever som slutförde sin gymnasieutbildning på programmet 2018 med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng var det 19 procent av eleverna vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning som hade läst utökat program. För elever vars föräldrar som högst har en gymnasial utbildning var det 18 procent som hade läst utökat program.

Kommentar om samhällsvetenskapsprogrammet

Det samhällsvetenskapliga programmet har en jämn elevtillströmning, knappt 57 000 elever läser programmet. Den siffran är relativt stabil sedan programmets start. Flest antal elever går inriktningen *beteendevetenskap* och minst antal elever finns inom inriktningen *medier, information och kommunikation*. Totalt antal elever inom inriktningen *medier, information och kommunikation* har successivt minskat sedan starten 2011. Skolor har hört av sig med funderingar om varför denna inriktning minskar som de gärna vill ha svar på. Detta är en möjlig fråga att ta med i det fortsatta referensarbetet.